

MEŽA KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS NR.22

Sēde notiek 2004. gada 18. jūnijā.

Sēdi vada: M.Roze

Piedalās:

konsultatīvās padomes locekļi – J.Biķis, J.Birģelis, G.Bumbieris (R.Strīpnieka vietā), A.Cunskis, A.Domkins, D.Dubrovskis, M.Graudums, H.Jordāns, I.Krūtainis, V.Līdaka, A.Orinskis, A.Ozols, J.Priednieks, J.Spāre, S.Sproģe;

M.Paveri – FAO;

M.Fallers – FAO;

I.Kovisārs – a/s “Latvijas Finieris”;

A.Nābels-Šneiders – Meža politikas departaments;

I.Silamiķele – Meža politikas departaments;

A.Čače – Meža politikas departaments;

A.Poļaka – Meža politikas departaments;

S.Eglāja – Meža politikas departaments;

G.Liepiņa – Meža politikas departaments

Nepiedalās:

A.Einauss, J.Priednieks, U.Rotbergs, M.Strazds, R.Strīpnieks, Ē.Zaķis, O.Žvagiņš

Preses pārstāvji: G.Ģērķis – “Meža avīze”, A.Lediņš – “Meža Vēstis”, P.Beķeris – “Baltijas Koks”, I.Jakaitis – “Lietaskoks”

Protokolē: M.Mīkule

Darba kārtība:

1. MKP 22.aprīļa sēdes protokola apstiprināšana;
2. Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu (stratēģisko mērķu) apspriešana;
3. Citi jautājumi

1. MKP 22.aprīļa protokola apstiprināšana.

Nolēma:

Apstiprināt 22.04.2004. Latvijas Meža konsultatīvās padomes (MKP) sēdes protokolu.

2. Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu (stratēģisko mērķu) apspriešana.

Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas pamatnostādņu struktūra un tās vieta valsts politiskās plānošanas struktūrā.

Ziņo stratēģijas plānošanas eksperts U.Osis.

Problēmu analīze.

Ziņo MuSNNP koordinators A.Domkins.

Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas pamatnostādņu politiskie mērķi, politikas rezultāti un rīcības virzieni.

Ziņo MuSNNP vadītājs H.Jordāns.

V.Līdaka

A.Domkina kungs, kā Jūs komentētu 1.3. punktu problēmloku analīzē, kurā teikts, ka pastāv pretruna starp vides aizsardzības, saimnieciskajām un sociālajām funkcijām?

A.Domkins

Funkcijas ir gan savietojamas, gan pretrunīgas. Pretrunas pastāv, nepieciešams mehānisms, kā tās mazināt. Tās ir atrunātas arī Hāgas konferences lēmumos.

V.Līdaka

Pastāv pretrunas starp funkcijām vai to īstenošanu?

A.Domkins

Piekrītu, nepieciešami redakcionāli labojumi.

J.Birģelis

Vajadzētu pārdomāt, vai rīcības virzieni dažreiz nav jau konkrēta darbība vai instrumenti. Darbības virzieni ir pārāk detalizēti aprakstīti, piemēram, izveidot konkrētu programmu. Vajadzētu pārdomāt, vai vieni un tie paši rīcības virzieni būtu vairākkārt pieminami.

H.Jordāns

Ja rīcības virzieni neatkārtojas pie dažādiem politiskiem mērķiem, darba grupā tiek lūgts tos minēt atkārtoti. Vadības grupai jāpieņem lēmums, kā rīkoties.

A.Domkins

Esam saņēmuši aizrādījumus, ka Meža un saistīto nozaru nacionālajā programmā ir pieminēts, ka tiks izveidots Meža nozares informācijas centrs un Kokrūpniecības attīstības institūts, bet nav uzskaitītas pārējās institūcijas. Meža nozares informācijas centrs un Kokrūpniecības attīstības institūts nav alternatīva kādai jau esošai institūcijai. Meža un saistīto nozaru nacionālajā programmā (turpmāk tekstā Programmā) esam paredzējuši izveidot Meža nozares informācijas centru, kas būtu kā atbalsts un apvienotu industriju, izglītību un zinātni. Tas ir domāts kā instruments, kas novērstu izglītības un zinātnes nošķirtību. Phare programmas ietvaros apmēram miljons EUR tiek ieguldīti LLU Meža fakultātē, lai palīdzētu un atbalstītu fakultāti pārejas posmā.

A.Cunskis

Vai Programmā vajag šo institūciju izcelt?

H.Jordāns

Programmā nekas nav panaceja.

J.Birģelis

Atbalstu problēmu grupēšanu un sistematizēšanu, ierosinu - izvērtēt, vai 3. mērķi nevarētu formulēt savādāk, jo mērķis ir cilvēku resursi un zināšanas.

S.Sproģe

Ieteikumi:

- 1) Programmu jāiesniedz Ministru kabinetā. Oša kungs atzīmēja, ka būs ietekme uz valsts budžetu, lūgums neaizmirst ietekmi uz pašvaldību budžetiem;
- 2) Vai Programmas pamatnostādņu politisko mērķu, politikas rezultātu un rīcības virzienu sadaļas 2.5.punktā minētā institūcija ir domāta Meža nozares informācijas centrs? Manuprāt, nav izvērtēts esošo institūciju darbs.

A.Domkins

Ir parakstīts Zemkopības ministrijas un Latvijas Kokrūpniecības federācijas sadarbības līgums, ka ir nepieciešama koksnes pielietojuma veicināšanas institūcija. Šāda veida institūcijas darbojas Somijā, Vācijā, Austrijā, Dānijā u.c. valstīs.

S.Sproģe

Meža nozares informācijas centram būtu jāparedz aktīva sadarbība ar reģioniem, plānošanas reģionu aģentūrām.

H.Jordāns

Sadarbībai jābūt aktīvai, tā nav iespējama nekomunicējot. Pie instrumentu izstrādes konkretizēsim sadarbības viedus.

S.Sproģe

Jau rādītāju daļā varētu minēt nepieciešamo sadarbību ar reģioniem. Būtu arī jākonkretizē, kur tiek un kur netiek plānots valsts atbalsts.

M.Roze

Jādomā, kur valsts finansējums būtu visnepieciešamākais.

H.Jordāns

Programmas izstrādes fāzē grūti noteikt prioritātes.

J.Priednieks

Latvijas Dabas fondam ir iebildumi saistībā ar bioloģisko daudzveidību. Lai gan šo jautājumu pārstāvniecība ir uzlabojusies, uzskatām, ka tie vēl joprojām nav pietiekami atspoguļoti. Nav pieminēts, ka mežizstrādes apjomi pēdējos 10 gados pārsniedz maksimāli pieļaujamo līmeni. Faktiski šī problēma nav apzināta, un līdz ar to nav paredzēts rīcības plāns tās risināšanai. Praktiski netiek regulēti ciršanas apjomi privātajos mežos, zaudējumi būtu pielīdzināmi kara laikā vai 60.gados vētrās radītajiem postījumiem. Mežsaimniecība Programmā nav pietiekami apskatīta, jo tikai valsts programmas var garantēt resursu pieejamību 80 – 100 gadu periodā.

Nav pieminēta nevienmērīgā vecumklaşu struktūra. No valsts stratēģisko mērķu viedokļa, būtiski būtu domāt par koksnes rezervēm. Piemēram, padomju laikā ciršanas tāme tika plānota, lai tiktu saglabāta 10 gadu ciršanas rezerve.

Programmā ir pieminētas daudzas programmas, koncepcijas, kuru izstrāde izmaksās lielu naudu. Nepieciešams konkrētāks prioritāšu sadalījums. Kokrūpniecības sadaļā daļu mērķu realizācijai varētu piesaistīt privāto finansējumu.

A.Domkins

Liela daļa no minētā ir atspoguļota problēmu situācijās. Darba grupā diskutējām, vai nepieciešams Programmā minēt visus 12 Hāgas konferencē nosauktos mērķus. Nolēmām minēt, ka nepieciešams izstrādāt pasākuma plānu Bioloģiskās daudzveidības konvencijas Hāgas konferences lēmumu "Meža bioloģiskās daudzveidības" ieviešanai. Kā arī, raksturojot problēmu situāciju, minēt, ka ir nepietiekama sadarbība starptautisko vienošanos ieviešanā.

Diskusijā ar industrijas pārstāvjiem par resursiem un nevienmērīgu mežaudžu vecumklašu struktūru netika paustas tik lielas bažas. Industrija vēl nav vienojusies, vai ir nepieciešams uzkrāt koksni, un, ja nepieciešams, tad kādā apmērā, tādēļ šo problēmu neminējām.

H.Jordāns

Jautājums, vai privātuņēmējs vēlēšies ieguldīt līdzekļus ilglaicīgās programmās, piemēram, meža platību atjaunošanas programmā? Ir mērķis izveidot valsts garantētu hipotekāro ilgtermiņa finansēšanas, garantiju un apdrošināšanas sistēmu.

Vai programma neizmaksās pārāk dārgi? Programma tiek izstrādāta, lai saprastu, ko varam realizēt. Tikas noteiktas prioritātes, kuras realizēt.

J.Donis

Lielākā problēma, ar kuru saskaramies izstrādājot Programmu ir tā, ka tiek prasīta liela detalizācijas pakāpe. Neskatoties uz to, ka tiek izstrādāta Meža un saistīto nozaru nacionālā programma, nav atcelta Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma, kā arī pārējie dokumenti, kuros ir diezgan detalizēti izstrādāts pat rīcības plāns monitoringam.

Tika izteikts viedoklis, ka pārāk detalizēti ir izstrādāts atsevišķu problēmu rīcības plāns, bet, ja šīs problēmas netiktu pieminētas, tad tiktu ignorēti konstruktīvi priekšlikumi. Jautājums, vai šajā dokumenta posmā katra interešu grupa redz sev aktuālos jautājumus.

Aprakstošā daļā tika minēts par nevienmērīgu vecumklašu struktūru. Problēma, ka ir interešu grupas, kas saskata nevienmērīgu vecumklašu struktūru kā problēmu, bet citas to neuzskata par problēmu.

Šobrīd nav veikts ekonomiskais izvērtējums par koksnes rezervju veidošanas nepieciešamību, iespējamo risku un izmaksām. Tas ir diskutējams jautājums.

Prioritāšu sadalījums tiks izstrādāts nākamajā posmā.

Jāapzinās, ka Programma nav vienīgais ar meža nozari saistītais dokuments.

A.Domkins

Tika izteiktas bažas, ka kokrūpniecības programmu realizācija izmaksās dārgi. Līdzšinējā pieredze rāda - ja ir kvalitatīvi izstrādāta programma, finansējumu ir vieglāk atrast.

J.Priednieks

Vēlos uzsvērt - visvairāk uztrauc, ka nav atzīta pēdējos 10 gados diezgan dramatiskā bioloģiskās daudzveidības samazināšanās. Šobrīd tiek veikti pētījumi, rezultāti drīz būs zināmi. Noteikti būs starptautiska rezonanse, jo situācija ir dramatiskā. Ir Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma, bet Riodežaneiro konvencija paredz, ka viens no

galvenajiem instrumentiem ir nozares programmas, kas ir jāintegrē, saistībā ar meža nozares attīstību.

M.Roze

Problēma ir saimnieciskās darbības aprobežojumi. Var rasties problēmas, ja netiks izstrādāts kompensāciju mehānisms saimnieciskās darbības aprobežošanas gadījumos, lai meža īpašnieks, mežizstrādātājs, industrijas pārstāvji neuzskatītu bioloģisko daudzveidību par savu ekonomisko ienaidnieku.

H.Jordāns

Latvijā nav radīta valsts atbalsta sistēma saimnieciskās darbības aprobežošanas gadījumos. Valstīs, kur ir izstrādāts kompensāciju mehānisms, nerodas tik lielas problēmas. Problēmu analizē ir norādīts, ka nesabalansēta meža un meža zemju apsaimniekošana apdraud to efektīvu saimniecisko izmantošanu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

M.Roze

Lielāka uzmanība jāpievērš šim jautājumam, lai nerastos nevēlamā rezonanse.

J.Spāre

Programmā parādītas sociālo jautājumu risinājumu mehānisma pretrunas tajās jomās, kuras skar ārējo sabiedrību. Vai Programmas sagatavotāji pētīšanas stadijā apzināti neuzskatīja par nepieciešamu izvērtēt, kas notiek nozares iekšpusē ar nodarbinātajiem un atsevišķu problēmu risinājumu nepieciešamību? Manuprāt, viens no sāpīgākajiem ir jautājums par drošiem darba apstākļiem un veselīgu darba vidi. Pēc Valsts darba inspekcijas statistikas, meža nozare ilgstoši atrodas vadošajās pozīcijās nelaimes gadījumu darbā skaita ziņā, arī ar letālām sekām.

A.Domkins

Pastāv Mašīnu un darba vides direktīvas. Programmā tiks atspoguļots, kādā veidā tajās ietvertie jautājumi tiks risināti. Konstatējām, ka sabiedrība netiek pietiekami informēta, ka meža nozarē ir liels skaits strādājošo, līdz ar to iespējams lielāks negadījumu skaits nekā citās nozarēs. J.Spāres kunga minētie jautājumi tiks iekļauti Programmā. Izstrādājot Meža un saistīto nozaru pamatnostādnes, minētās direktīvas ir ņemtas vērā.

A.Ozols

J.Spāres kungs aizskāra ļoti svarīgu tēmu, kura tiek arī starptautiski apspriesta. Priekšlikums, šo jautājumu skatīt sadaļā par cilvēku resursiem.

M.Roze

Jautājums ir svarīgs, to varētu skatīt sadaļā par cilvēku resursiem.

H.Jordāns

Lūgums, iesniegt priekšlikumu rakstiski.

J.Biķis

Likumdošana nosaka vides un darba drošības jautājumus valstī. Programmu izstrādājot, būtu jāizvērtē, vai esošā likumdošana nemazina konkurētspēju, nevis tā jāuzskaita un jāappraksta.

H.Jordāns

J.Biķa kunga priekšlikums ir vērā ņemams, aprakstošā daļā iekļaujam nosacījumu, ka turpmākā attīstība tiek balstīta uz Latvijas likumdošanas un starptautisko tiesisko aktu ievērošanu.

A.Domkins

Programmā minētais nosacījums ir ņemts vērā. Problēma, ka ne vienmēr Latvijas likumdošana un starptautiskie tiesiskie akti tiek ievēroti un nepastāv savstarpēja sadarbība to ieviešanā.

M.Roze

Programmā būtu jāmin, ka šīs obligāti ievērojamās prasības tiks uzlabotas, realizējot Meža un saistīto nozaru nacionālo programmu.

M.Graudums

Priecājos, ka, neskatoties uz to, ka Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava", Koksnes Ķīmijas institūts un LLU Meža fakultāte nav minētas, to pastāvēšana netiek apdraudēta, izveidojot Meža nozares informācijas centru un Kokrūpniecības attīstības institūtu.

Programmas pamatnostādņu politisko mērķu, politikas rezultātu un rīcības virzienu sadaļas 3.daļā pie rīcības virzieniem nav norādīta, kāda ir valsts un nozares stratēģija izglītības un zinātnes institūciju jomā. Minēts, ka nepieciešama ilglaicīgo un pielietojamo pētījumu programma un tās finansēšanas plāns, bet nav parādīts kādu šo institūciju lomu un attīstību redz nozare.

Minot, ka tiek izstrādāts pasākumu plāns Latvijas zinātnisko resursu integrācijai kā nacionālos, tā starptautiskos zinātniskajos sadarbības tīklos, stratēģiski svarīgi būtu nosaukt galvenos Latvijas un starptautisko mežzinātnes institūtu sadarbības virzienus, jo ilgstoša sadarbība jau notiek.

3.3. punktā paredzēts sadarbībā ar IT klastera uzņēmumiem izstrādāt sadarbības programmu un meža klastera produktu dažādošanas programmu. Vai Programmas ietvaros paredzēts izstrādāt aptuveni desmit dažādas programmas?

Ambiciozi ir uzrakstīts – izstrādāt savietojamus izglītības programmu standartus, izstrādāt vienotus profesionālās kvalifikācijas standartus. Vai tas ir pareizs formulējums, jo to izstrādi veic citi. Var tikt izteikti priekšlikumi, bet nevis izstrādāti standarti.

A.Domkins

Esmu līdzdarbojies darba grupā, kura izstrādā kvalifikāciju standartus. M.Grauduma kunga ieteikumi jāņem vērā, tālākajā Programmas izstrādes gaitā. Veicot situācijas analīzi, tika veikti pētījumi par starptautisko sadarbības tīklu lietotāju.

Institūciju iekļaušanu vai neiekļaušanu kādā no rīcības virzieniem nosaka, kurā līmenī tās ir jau šobrīd pārstāvētas. Izglītības un pētniecības iestādes, ar kurām ir laba sadarbība

eksistē vairāk nekā 50 gadu un viņām ir sava attīstība stratēģija. Šobrīd notiek izglītības institūciju pārdale starp Zemkopības ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju. Pašreiz top sadarbības līgums starp industriju un Latvijas Lauksaimniecības universitāti. Jāseko līdzi procesiem, kuri notiek Izglītības un zinātnes ministrijā. Iespējams, ka institūtiem un pētniecības iestādēm šķiet, ka ir ļoti laba sadarbība, bet tajā pašā laikā pakalpojumi, kuri nepieciešami nozares uzņēmumiem, Latvijā nav pieejami.

M.Graudums

Paldies par atbildi, bet dažus formulējumus jāmaina. Tuvākajā laikā priekšlikumus varētu iesniegt rakstiski.

J.Birģelis

Atbalstu M.Grauduma ieteikumu - izteiktos priekšlikumus iesūtīt elektroniski.

H.Jordāns

Ierosinu priekšlikumus iesūtīt līdz 1.jūlijam, lai 3-4 dienu laikā tos varētu apkopot.

M.Roze

Aicinu M.Poveri kungu izteikt savu viedokli.

M.Poveri

Noklausījos diskusiju un redzu, ka darbs ir labi paveikts. Process turpinās, šobrīd paveiktais ir labākais, ko iespējams piedāvāt, bet mainoties situācijai nāksies veikt izmaiņas Programmā. Ir dažas interešu grupas, kuru viedoklis nav Programmā pārstāvēts tā, kā viņas to vēlētos. Bet tajā pašā laikā neviens nav kritizējis šo dokumentu kopumā un izteicis viedokli, ka darbs nav labi veikts. Ar paveikto jālepojas programmas izstrādātājiem, kā arī MKP locekļiem jābūt lepniem par ieguldīto programmas izstrādē. Šī ir otrā sanāksme, kurā piedalos.

Šī ir nozares stratēģija, par kuras tālāku īstenošanu jums visiem jāuzņemas atbildība, jo vairākas stratēģijas nav īstenojušās tikai tādēļ, ka interešu grupas nav uzņēmušās atbildību par to ieviešanu.

Novēlu turpināt iesākto darbu, jo pēc stratēģijas apstiprināšanas tā būs periodiski jāpārskata un jāpapildina. Kā arī panākt Latvijas sociālo un ekonomisko attīstību, kas bija valdības mērķis, lūdzot Jums izstrādāt šo stratēģiju.

M.Roze

Darbs pie programmas jāturpina, lai sasniegtu vēlamo rezultātu.

Nolēma:

Līdz šā gada 1.jūlijam rakstiski iesniegt Programmas izstrādātājiem izteiktos precizējumus un priekšlikumus par Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņēm.

3. Citi jautājumi.

J.Birģelis

Meža politikas departaments MKP locekļiem izsūtīja izvērtēšanai bukleta "Meža nozare Latvijā 2004" satura projektu, kā arī aicināja izteikt priekšlikumus par nepieciešamo

tirāžu. Esam saņēmuši vairākus priekšlikumus par nepieciešamo tirāžu un ierosinājumu papildināt bukletu ar jaunu sadaļu "Meža izglītība un zinātne". Vai MKP locekļi atbalsta šo priekšlikumu?

M.Roze

Ja nav komentāru, priekšlikums tiek atbalstīts.

J.Birģelis

Kas uzņemas šīs sadaļas izstrādi?

M.Roze

Sadaļas sagatavošanu vajadzētu uzņemties par šiem jautājumiem atbildīgajām institūcijām.

J.Birģelis

Lūgums Latvijas Valsts mežzinātnes institūtam "Silava" un LLU Meža fakultātei sagatavot informāciju uz 2-3 lpp. un līdz š.g. jūlija vidum iesniegt Zemkopības ministrijas Meža politikas departamentā.

Darbu grupa Meža dienas 2004 beidzamajā sanāksmē nolēma, ka nepieciešams veikt aptauju par Meža dienu 2004 norisi. MKP locekļiem tiks nosūtīta aptaujas anketa, kuru aicinu aizpildīt līdz šā gada jūlija vidum un iesniegt Zemkopības ministrijas Meža politikas departamentā.

M.Roze

Nākamajā MKP sēdē iepazīstināsim ar aptaujas rezultātiem.

Nolēma:

Apstiprināt izstrādāto bukleta "Meža nozare Latvijā 2004" projektu, papildinot ar jaunu sadaļu - "Meža izglītība un zinātne".

Aizpildīt anketu Meža dienas 2004 līdz šā gada jūlija vidum un iesniegt Zemkopības ministrijas Meža politikas departamentā.

Zemkopības ministrs

M.Roze

Protokolēja

M.Mīkule